

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoa soveltamalla annetut säädökset)

**NEUVOSTON PÄÄTÖS 2003/335/YOS,
tehty 8 päivänä toukokuuta 2003,
joukkotuhontarikosten, ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten ja sotarikosten tutkinnasta ja syytteenpanosta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 30 ja 31 artiklan sekä 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan,

ottaa huomioon Tanskan kuningaskunnan aloitteen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Entisen Jugoslavian ja Ruandan kansainväliset rikostuomioistuimet ovat vuodesta 1995 suorittaneet tutkintaa, asettaneet syytteeseen ja tuominneet sota- ja joukkotuhontaa ja ihmisyyttä vastaan tehtyjä rikoksia koskevan kansainvälisen oikeuden loukkauksia.
- (2) Euroopan unionin kaikkien jäsenvaltioiden ratifioimassa kansainvälisen rikostuomioistuimen Roomassa 17 päivänä heinäkuuta 1998 hyväksytyssä perussäännössä määrätään, että koko kansainvälistä yhteisöä huolestuttavat vakavimmat rikokset, erityisesti joukkotuhonta, ihmisyyttä vastaan tehtyt rikokset ja sotarikokset, eivät saa jäädä rankaisematta ja että asianmukainen syytteenpano on varmistettava toteuttamalla toimenpiteitä kansallisella tasolla ja vahvistamalla kansainvälistä yhteistyötä.
- (3) Rooman perussäännössä muistutetaan, että jokaisella valtiolla on velvollisuus käyttää lainkäyttövaltaansa rikosasioissa henkilöihin, jotka ovat vastuussa tällaisista kansainvälisistä rikoksista.
- (4) Rooman perussäännössä korostetaan, että sen nojalla perustettu kansainvälinen rikostuomioistuin täydentää kansallista rikosoikeudellista tuomiovaltaa. Joukkotuhontarikosten, ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten ja sotarikosten tehokas tutkinta ja tarvittaessa syytteenpano olisi varmistettava siten, että kansainvälisen rikostuomioistuimen toimivaltaan ei puututa.
- (5) Joukkotuhontaa, ihmisyyttä vastaan tehtyjä rikoksia ja sotarikoksia koskevien tietojen vaihdosta sekä näiden rikosten tutkinnasta ja syytteenpanosta vastaavat edelleen kansalliset viranomaiset, jollei kansainvälisestä oikeudesta muuta johdu.

- (6) Jäsenvaltiot joutuvat säännöllisin väliajoin tekemisiin henkilöiden kanssa, jotka ovat olleet osallisina näissä rikoksissa ja pyrkivät pääsemään Euroopan unioniin ja oleskelemaan siellä.

- (7) Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että jos ne saavat tietoja, joiden mukaan oleskelelupaa hakeneen henkilön epäillään tehneen joukkotuhontarikoksia, rikoksia ihmisyyttä vastaan tai sotarikoksia tai osallistuneen niiden tekemiseen, kyseiset teot voidaan tutkia ja, jos siihen on perusteita, niistä voidaan panna syytteeseen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

- (8) Vaikka asiaankuuluvilla kansallisilla lainvalvonta- ja maahanmuuttoviranomaisilla on eri tehtävät ja vastuualueet, niiden olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä, jotta toimivaltaiset viranomaiset voisivat tehokkaasti tutkia ja panna syytteeseen tällaisia rikoksia toimivaltansa puitteissa kansallisella tasolla.

- (9) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että lainvalvonta- ja maahanmuuttoviranomaisilla on tarvittavat voimavarat ja rakenteet, jotta ne voivat tehokkaasti tehdä yhteistyötä ja tutkia joukkotuhontarikoksia, rikoksia ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksia sekä panna niistä tarvittaessa syytteeseen.

- (10) Tällaisten rikosten tutkinnan ja syytteenpanon tehokkuus edellyttää edelleen asianomaisten viranomaisten tiivistä yhteistyötä yli rajojen Rooman perussäännön osapuolina olevissa valtioissa, mukaan lukien Euroopan unionin jäsenvaltioissa.

- (11) Neuvosto teki 13 päivänä kesäkuuta 2002 päätöksen 2002/494/YOS joukkotuhonnasta, ihmisyyttä vastaan tehdyistä rikoksista ja sotarikoksista vastuussa olevia henkilöitä koskevan eurooppalaisen yhteyspisteiden verkoston perustamisesta ⁽³⁾. Jäsenvaltioiden olisi huolehdittava siitä, että yhteyspisteitä hyödynnetään täysimääräisesti toimivaltaisten kansainvälisten viranomaisten välisen yhteistyön edistämiseksi.

⁽¹⁾ EYVL C 223, 19.9.2002, s. 19.

⁽²⁾ Lausunto annettu 17.12.2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ EYVL L 167, 26.6.2002, s. 1.

- (12) Jäsenvaltiot ilmaisivat kansainvälisestä rikostuomioistuinta 11 päivänä kesäkuuta 2001 hyväksytyssä neuvoston yhteisessä kannassa 2001/443/YUTP⁽¹⁾, että kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat rikokset ovat kaikkien jäsenvaltioiden yhteinen huolenaihe ja että jäsenvaltiot toimivat päättäväisesti yhteistyössä niiden ehkäisemiseksi ja estääkseen niihin syyllistyneiden henkilöiden rankaisematta jäämisen,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Tavoite

Tämän päätöksen tavoitteena on lisätä kansallisten yksiköiden välistä yhteistyötä, jotta voitaisiin maksimoida eri jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten kyky tehdä tehokasta yhteistyötä sellaisten henkilöiden tutkimisessa ja syytteeseenpanossa, jotka ovat tehneet 17 päivänä heinäkuuta 1998 hyväksytyn Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön 6, 7 ja 8 artiklassa määriteltyjä joukkotuhontarikoksia, rikoksia ihmisyyttä vastaan tai sotarikoksia tai osallistuneet niiden tekemiseen.

2 artikla

Ilmoittaminen lainvalvontaviranomaisille

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että lainvalvontaviranomaisille ilmoitetaan, kun todetaan seikkoja, jotka antavat aiheita epäillä, että oleskeluluvan hakija on syyllistynyt 1 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin, jotka voivat johtaa syytteeseenpanoon jossain jäsenvaltiossa tai kansainvälisissä rikostuomioistuimissa.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että asiaan kuuluvat kansalliset lainvalvontaja maahanmuuttoviranomaiset voivat vaihtaa tietoja, jotka ovat tarpeen heidän tehtäviensä tehokasta suorittamista varten.

3 artikla

Tutkinta ja syytteeseenpano

1. Jäsenvaltioiden on autettava toisiaan 1 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkinnassa ja syytteeseenpanossa asianomaisten kansainvälisten sopimusten ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Jos maahanmuuttoviranomaiset huomaavat oleskelulupahakemuksen käsittelyn yhteydessä seikkoja, jotka antavat aiheita epäillä hakijan osallistuneen 1 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin, ja käy ilmi, että hakija on aiemmin hakenut oleskelulupaa jostain muusta jäsenvaltiosta, lainvalvontaviranomaiset

voivat kääntyä tämän toisen jäsenvaltion toimivaltaisten lainvalvontaviranomaisten puoleen hankkiakseen asiaan liittyviä tietoja, myös maahanmuuttoviranomaisilta.

3. Jos jonkin jäsenvaltion lainvalvontaviranomaiset saavat tietää, että 1 artiklassa mainituista rikoksista epäilty henkilö on toisessa jäsenvaltiossa, niiden on toimitettava tietoja epäilyistään ja niiden syistä tämän toisen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille. Tiedot toimitetaan asianomaisten kansainvälisten sopimusten ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

4 artikla

Rakenne

Jäsenvaltioiden on tarkasteltava tarvetta perustaa tai nimetä toimivaltaisiin lainvalvontaviranomaisiin erityisiä yksiköitä, joiden erityistehtävänä on kyseisten rikosten tutkinta ja tarvittaessa syytteeseenpano.

5 artikla

Yhteensovittaminen ja määräaikaiset kokoukset

1. Jäsenvaltioiden on yhteensovitettava sellaisten henkilöiden tutkimiseksi ja syytteeseen panemiseksi toteutettavia toimia, joiden epäillä tehneen joukkotuhontarikoksia, rikoksia ihmisyyttä vastaan tai sotarikoksia tai osallistuneen niiden tekemiseen.

2. Neuvoston päätöksen 2002/494/YOS 1 artiklan nojalla nimetyt yhteyspisteet kokoontuvat puheenjohtajavaltion aloitteesta säännöllisin väliajoin vaihtakseen tietoja kokemuksista, käytännöistä ja menetelmistä. Kokoukset voidaan pitää Euroopan oikeudellisen verkoston kokousten yhteydessä ja kokouksiin voidaan kutsua tilanteen mukaan myös entisen Jugoslavian ja Ruandan kansainvälisten rikostuomioistuinten, Kansainvälisen rikostuomioistuimen sekä muiden kansainvälisten elinten edustajia.

6 artikla

Tietosuojalainsäädännön noudattaminen

Tämän päätöksen nojalla suoritettavassa tietojen vaihdossa tai muussa henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava täysin asiaan sovellettavasta kansainvälisestä ja kansallisesta tietosuojalainsäädännöstä johtuvia vaatimuksia.

7 artikla

Täytäntöönpano

Jäsenvaltioiden on toteutettava tämän päätöksen noudattamisen edellyttämät toimenpiteet 8 päivään toukokuuta 2005 mennessä.

⁽¹⁾ EYVL L 155, 12.6.2001, s. 19.

*8 artikla***Alueellinen soveltaminen**

Tätä päätöstä sovelletaan Gibraltariin.

*9 artikla***Päätöksen noudattaminen**

Tätä päätöstä noudatetaan päivästä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 8 päivänä toukokuuta 2003.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. CHRISOCHOÏDIS
